

Лекція № 1

Формування суспільної географії як науки

Суспільна географія отримала «право на життя» тоді, коли

- А) на відповідний рівень розвитку вийшла соціологія
- Б) в ній виникла потреба з боку людського суспільства
- В) сформувалося соціалістичне суспільство
- Г) з'явилася географія конфліктів

Важливість просторової складової в географії підкреслював ще великий філософ, за своєю основною «спеціальністю» географ, викладач фізичної географії в університеті м. Кенігсберга (Пруссія)

- А) Іммануїл Кант
- Б) М.М. Баранський
- В) Кларк – Фураст'є
- Г) Геродот

Кант розділив географію на

- А) фізичну, економічну та соціальну
- Б) природничу (фізичну), соціально-економічну, суспільну і політичну
- В) фізичну, комерційну (економічну), географію моралі (культурну географію) і політичну географію.
- Г) географію населення, географію культури, сакральну, рекреаційну та політичну

Система теоретичних поглядів, об'єднаних певною науковою ідеєю називається

- а) гіпотезою б) концепцією в) парадигмою г) закономірністю

Сукупність найбільш істотних елементів теорії, або декількох теорій, викладена в прийнятній для практики формі, називається

- а) гіпотезою б) концепцією в) парадигмою г) закономірністю

Панівну на певний час у науці концепцію називають

- а) гіпотезою б) концепцією в) парадигмою г) закономірністю

Недоведені наукові твердження, побудовані за законами логіки, називаються

а) гіпотезою б) концепцією в) парадигмою г) закономірністю

Проф. КНУ ім. Шевченка М.Д. Пістун, вслід за іншими вченими, виділив чотири рівні методологічного знання:

А) Філософська методологія (вищий рівень); Рівень загальнонаукових принципів і норм дослідження; Конкретно-наукова методологія; Методика і техніка досліджень

Б) об'єкт науки; предмет науки; методично-методологічна база наукових досліджень; форми, принципи і методи пізнання

В) континуально-дискретну (безперервно-перервну) організацію різного просторового масштабу; вчення від глобального до локального; сукупність технічних прийомів та організаційних форм, що використовуються у наукових дослідженнях;

Г) найвищий, вищий, середній та локальний рівні

На сучасному етапі наука

А) відмовляється від історико-матеріалістичного трактування суспільства,

Б) бере за основу історико-матеріалістичне трактування суспільства,

В) переходить від суспільної географії до економічної

Г) вважає пануючим географічний детермінізм

На сучасному етапі наука

А) бере за основу історико-матеріалістичне трактування суспільства,

Б) переходить від суспільної географії до економічної

В) вважає більш правильним і науково незаідеологізованим геосферний (геосистемний) підхід

Г) вважає пануючим географічний детермінізм

об'єктом суспільної географії є

а) рекреаційно-територіальні системи

б) суспільство і окремі компоненти чи сфери

в) природно-територіальні комплекси та ландшафти

г) локальні геометричні *об'єкти*, підпорядковані лінійним і однорідним трансформаційним законам

Предметом суспільної географії є

А) геопросторова (територіальна) організація суспільства та його частин

Б) геопросторове розміщення компонентів природи

В) взаєморозташування географічних об'єктів

Г) локальні геометричні *об'єкти*, підпорядковані лінійним і однорідним трансформаційним законам

Основна мета суспільної географії –

А) вивчення географічної оболонки Землі (епігеосфери), її просторової природної і соціально-економічної різноманітності, а також зв'язків між природним середовищем і діяльністю людини

Б) дослідження взаємодії з інтегральним геопростором політичної сфери як однієї із чотирьох сфер діяльності людей - економічної, соціальної, політичної й духовної

В) вивчення закономірностей формування, функціонування і поширення територіальних рекреаційних систем, що складаються з природних і культурних комплексів, інженерних споруд

Г) пошук способів підвищення продуктивності суспільної праці на основі раціонального використання території і розміщення виробництва та населення.

Французький вчений–засновник французької школи географії людини

А) Людовіко Гвіччардіні

Б) Поль Відаль де ла Блаш

В) Клавдій Птолемей

Г) Герард Меркатор

Засновник французької школи географії людини у своїй головній роботі «Основи географії людства», ним обґрунтовуються принципи єдності Землі та середовища, загальний погляд на цивілізації,

- А) Людовіко Гвіччардіні
- Б) Поль Відаль де ла Блаш
- В) Клавдій Птолемей
- Г) Герард Меркатор

У суспільній географії відомі щонайменше чотири головних принципи дослідження:

- А) просторово-територіальної диференціації, глобалізації, диверсифікації і географічного (територіального) поділу праці
- Б) просторово-територіальної спеціалізації, геопросторової структурності, відкритості і випереджального розвитку
- В) територіальності, комплексності, регіональної цілісності і системності
- Г) формування раціонального географічного поділу праці, поглиблення спеціалізації, комплексного освоєння і глобалізації

Принцип територіальності передбачає, що

- А) у суспільній географії акцент проставлений на просторовій диференціації об'єктів і явищ дійсності, просторовому групуванні ресурсів і природокористування, форм виробничого процесу і населення.
- Б) означає, що будь-який процес суспільного відтворення вивчається через аналіз взаємозв'язків різних компонентів суспільно-географічних об'єктів.
- В) впливає з об'єктивного взаємозв'язку природних, соціальних та економічних процесів і явищ на певній території, що формують своєрідну єдність, яка відрізняється від інших.
- Г) розглядає географічний об'єкт, процес чи явище як складну динамічну систему.

Принцип комплексності

- А) у суспільній географії акцент проставлений на просторовій диференціації об'єктів і явищ дійсності, просторовому групуванні ресурсів і природокористування, форм виробничого процесу і населення.

Б) означає, що будь-який процес суспільного відтворення вивчається через аналіз взаємозв'язків різних компонентів суспільно-географічних об'єктів.

В) впливає з об'єктивного взаємозв'язку природних, соціальних та економічних процесів і явищ на певній території, що формують своєрідну єдність, яка відрізняється від інших.

Г) розглядає географічний об'єкт, процес чи явище як складну динамічну систему.

Принцип регіональної цілісності

А) у суспільній географії акцент проставлений на просторовій диференціації об'єктів і явищ дійсності, просторовому групуванні ресурсів і природокористування, форм виробничого процесу і населення.

Б) означає, що будь-який процес суспільного відтворення вивчається через аналіз взаємозв'язків різних компонентів суспільно-географічних об'єктів.

В) впливає з об'єктивного взаємозв'язку природних, соціальних та економічних процесів і явищ на певній території, що формують своєрідну єдність, яка відрізняється від інших.

Г) розглядає географічний об'єкт, процес чи явище як складну динамічну систему.

Принцип системності

А) у суспільній географії акцент проставлений на просторовій диференціації об'єктів і явищ дійсності, просторовому групуванні ресурсів і природокористування, форм виробничого процесу і населення.

Б) означає, що будь-який процес суспільного відтворення вивчається через аналіз взаємозв'язків різних компонентів суспільно-географічних об'єктів.

В) впливає з об'єктивного взаємозв'язку природних, соціальних та економічних процесів і явищ на певній території, що формують своєрідну єдність, яка відрізняється від інших.

Г) розглядає географічний об'єкт, процес чи явище як складну динамічну систему.

Однією із визначальних рис системи у суспільній географії є структурність, яка означає

А) Що через принципову складність кожної з них адекватне пізнання їх вимагає побудови множинності різних моделей, певна з яких описує лише певний аспект

Б) можливість описання системи через визначення її структури;

В) що система формує і виявляє свої властивості через взаємодію компонентів;

Г) Що кожен компонент системи у свою чергу може розглядатися як система, а досліджувана система становить один з компонентів ширшої системи;

Однією із визначальних рис системи у суспільній географії є взаємозалежність, яка означає

А) Що через принципову складність кожної з них адекватне пізнання їх вимагає побудови множинності різних моделей, певна з яких описує лише певний аспект

Б) можливість описання системи через визначення її структури;

В) що система формує і виявляє свої властивості через взаємодію компонентів;

Г) Що кожен компонент системи у свою чергу може розглядатися як система, а досліджувана система становить один з компонентів ширшої системи;

Однією із визначальних рис системи у суспільній географії є ієрархічність, яка означає

А) Що через принципову складність кожної з них адекватне пізнання їх вимагає побудови множинності різних моделей, певна з яких описує лише певний аспект

Б) можливість описання системи через визначення її структури;

В) що система формує і виявляє свої властивості через взаємодію компонентів;

Г) Що кожен компонент системи у свою чергу може розглядатися як система, а досліджувана система становить один з компонентів ширшої системи;

Однією із визначальних рис системи у суспільній географії є множинність описів кожної системи, яка означає

А) Що через принципову складність кожної з них адекватне пізнання їх вимагає побудови множинності різних моделей, певна з яких описує лише певний аспект

Б) можливість описання системи через визначення її структури;

В) що система формує і виявляє свої властивості через взаємодію компонентів;

Г) Що кожен компонент системи у свою чергу може розглядатися як система, а досліджувана система становить один з компонентів ширшої системи;

Професор Микола Пістун (Київський національний університет ім. Т.Шевченка)

А) У структурі суспільної географії виділяє чотири блоки основних, два блоки допоміжних, а також групу суміжних дисциплін. 4 блоки основних дисциплін: географія населення або демогеографія, соціальна географія, економічна географія, політична географія.

Б) У кожному блоці суспільної географії виділяє «точки зростання». Це найбільш динамічні дисципліни. Зокрема, у соціальній географії такими є географія культури і релігії, в економічній – географія Світового океану, у політичній – електоральна географія, у географії населення – етногеографія.

В) За часом дослідження суспільну географію поділяє на ретроспективну (історичну), сучасну і перспективну (прогнозу).

Г) поділив суспільну географію на 3 основних блоки: економічну географію, соціальну географію та політичну географію

Професор Олег Шаблій (Львівський національний університет ім. І.Франка)

А) У структурі суспільної географії виділяє чотири блоки основних, два блоки допоміжних, а також групу суміжних дисциплін. 4 блоки основних

дисциплін: географія населення або демогеографія, соціальна географія, економічна географія, політична географія.

Б) У кожному блоці суспільної географії виділяє «точки зростання». Це найбільш динамічні дисципліни. Зокрема, у соціальній географії такими є географія культури і релігії, в економічній – географія Світового океану, у політичній – електоральна географія, у географії населення – етногеографія.

В) За часом дослідження суспільну географію поділяє на ретроспективну (історичну), сучасну і перспективну (прогнозу).

Г) поділив суспільну географію на 3 основних блоки: економічну географію, соціальну географію та політичну географію

Професор Олександр Григорович Топчієв (Одеський національний університет ім. І.Мечникова)

А) У структурі суспільної географії виділяє чотири блоки основних, два блоки допоміжних, а також групу суміжних дисциплін. 4 блоки основних дисциплін: географія населення або демогеографія, соціальна географія, економічна географія, політична географія.

Б) У кожному блоці суспільної географії виділяє «точки зростання». Це найбільш динамічні дисципліни. Зокрема, у соціальній географії такими є географія культури і релігії, в економічній – географія Світового океану, у політичній – електоральна географія, у географії населення – етногеографія.

В) За часом дослідження суспільну географію поділяє на ретроспективну (історичну), сучасну і перспективну (прогнозу).

Г) поділив суспільну географію на 3 основних блоки: економічну географію, соціальну географію та політичну географію

За масштабами дослідження вся система суспільно-географічних наук поділяється на

А) світову (глобальну), державну, сучасну і перспективну (прогнозу)

Б) регіональну і локальну, ретроспективну (історичну), сучасну

В) ретроспективну (історичну), сучасну і перспективну (прогнозу).

Г) світову (глобальну), державну, регіональну і локальну.

За часом дослідження суспільна географія поділяється на

А) світову (глобальну), державну, сучасну і перспективну (прогнозну)

Б) регіональну і локальну, ретроспективну (історичну), сучасну

В) ретроспективну (історичну), сучасну і перспективну (прогнозну).

Г) світову (глобальну), державну, регіональну і локальну.

Лекція № 2

Особливості та етапи розвитку суспільної географії

виділяють головних етапів розвитку географії в цілому та суспільної географії зокрема

а) 2 б) 3 в) 4 г) 5

Перший етап розвитку географії в цілому та суспільної географії зокрема –

А) Етап переходу від описової географії до географії теоретичної

Б) Етап диференціації географії, а також посиленого розвитку прикладної та конструктивної географії

В) Новітній етап

Г) від зародження географії як науки (V-III ст. до н.е.) і до завершення епохи Великих географічних відкриттів (XVII ст.)

Перший етап розвитку географії в цілому та суспільної географії зокрема тривав

А) від зародження географії як науки (V-III ст. до н.е.) і до завершення епохи Великих географічних відкриттів (XVII ст.) включно

Б) з середини XVII ст. до останньої чверті XIX ст.

В) близько 100 років, від 1870-х до 1970-х рр.

Перший етап розвитку географії в цілому та суспільної географії зокрема називають

А) етапом диференціації географії, а також посиленого розвитку прикладної та конструктивної географії.

Б) антично-середньовічним етапом зародження і становлення географічного землеопису

В) етапом землезнавства, етапом переходу від описової географії до географії теоретичної

Фундатором суспільної географії вважають

А) Ератосфена б) Страбона. В) Бехайма г) Вареніуса

Завершився перший етап роботою, яка стала першим підручником з географії в багатьох країнах. Її автором був

А) Ератосфен б) Страбон В) Бехайм г) Вареніус

На першому етапі розвитку географії розробив кілька базових проекцій для карт світу

А) Меркатор б) Страбон В) Бехайм г) Вареніус

Започаткував географічні атласи (1570 р.) в якості систематизованого зібрання карт

А) Ератосфена б) Абрахам Ортелія. В) Мартин Бехайм г) Вареніуса

Виготовив перший глобус (1490 р.), що зберігся до наших днів

А) Ератосфена б) Абрахам Ортелія. В) Мартин Бехайм г) Вареніуса

Другий етап розвитку географії в цілому та суспільної географії зокрема –

А) Етап переходу від описової географії до географії теоретичної

Б) Етап диференціації географії, а також посиленого розвитку прикладної та конструктивної географії

В) Новітній етап

Г) від зародження географії як науки (V-III ст. до н.е.) і до завершення епохи Великих географічних відкриттів (XVII ст.)

Другий етап розвитку географії в цілому та суспільної географії зокрема тривав

А) від зародження географії як науки (V-III ст. до н.е.) і до завершення епохи Великих географічних відкриттів (XVII ст.) включно

Б) з середини XVII ст. до останньої чверті XIX ст.

В) близько 100 років, від 1870-х до 1970-х рр.

Другий етап розвитку географії в цілому та суспільної географії зокрема називають

А) етапом диференціації географії, а також посиленого розвитку прикладної та конструктивної географії.

Б) антично-середньовічним етапом зародження і становлення географічного землеопису

В) етапом землезнавства, етапом переходу від описової географії до географії теоретичної

З'являються перші університетські кафедри географії, формуються національні географічні школи у час

А) Першого етапу розвитку географії

Б) Другого етапу розвитку географії

В) Третього етапу розвитку географії

Г) Четвертого етапу розвитку географії

Перші географічні національні школи сформувалися у XVIII-XIX ст. у

А) Римі та Англії

Б) Португалії та Іспанії

В) Франції і Німеччині

Г) Німеччині та Англії

з іменами двох вчених-класиків географії – Олександра фон Гумбольдта (1769-1859), та Карла Ріттера (1779-1859) була пов'язана географічна школа

А) Французька

Б) Англійська

В) Іспанська

Г) Німецька

посилене проникнення у науку ідей географічного детермінізму
пов'язане з

- а) Карлом Ріттером
- б) Гумбольдтом
- в) Фрідріхом Ратцелем
- г) Альфредом Вебером

однією із особливостей другого періоду стає поява у німецькій географії
школи штандорту. Її представником був

- а) Карл Ріттер
- б) Гумбольдт
- в) Фрідріх Ратцель
- г) Альфред Вебер

Французька географічна школа пов'язана з іменем

- а) Карлом Ріттером
- б) Елізе Реклю
- в) Фрідріхом Ратцелем
- г) Альфредом Вебером

Французька географічна школа пов'язана з іменем

- а) Карлом Ріттером
- б) Поль Відаль де ла Блаша
- в) Фрідріхом Ратцелем
- г) Альфредом Вебером

Засновником школи «географії людини», розробником **концепції**
посибілізму був

- а) Поль Відаль де ла Блаш

- б) Гумбольдт
- в) Елізе Реклю
- г) Альфред Вебер

Третій етап розвитку географії в цілому та суспільної географії зокрема

—

- А) Етап переходу від описової географії до географії теоретичної
- Б) Етап диференціації географії, а також посиленого розвитку прикладної та конструктивної географії
- В) Новітній етап
- Г) від зародження географії як науки (V-III ст. до н.е.) і до завершення епохи Великих географічних відкриттів (XVII ст.)

Третій етап розвитку географії в цілому та суспільної географії зокрема тривав

- А) від зародження географії як науки (V-III ст. до н.е.) і до завершення епохи Великих географічних відкриттів (XVII ст.) включно
- Б) з середини XVII ст. до останньої чверті XIX ст.
- В) близько 100 років, від 1870-х до 1970-х рр.

Третій етап розвитку географії в цілому та суспільної географії зокрема називають

- А) етапом диференціації географії, а також посиленого розвитку прикладної та конструктивної географії.
- Б) антично-середньовічним етапом зародження і становлення географічного землеопису
- В) етапом землезнавства, етапом переходу від описової географії до географії теоретичної

Суспільна географія повною мірою виокремлюється у системі географічних наук спочатку як економічна, а наділі соціально-економічна і власне – суспільна географія

- А) на першому етапі розвитку географії як науки
- Б) на другому етапі розвитку географії як науки
- В) на третьому етапі розвитку географії як науки
- Г) на четвертому етапі розвитку географії як науки

Течія географічного нігілізму, який протиставив географічному детермінізму «культурний детермінізм», а впливу природного середовища – вільну волю людини, особливо активно розвивалась на третьому етапі розвитку географії у

- А) Франції
- Б) Німеччині
- В) Англії
- Г) США

У третьому періоді розвитку географічної науки українська школа представлена іменами

- А) С. Рудницького, В. Кубійовича, К. Воблого
- Б) Я. Жупанського, В. Рудницького, В. Джамана, В. Круля
- В) Г. Шаблія, О. Топчієва, В. Заставного, М. Паламарчука
- Г). М. Дністрянського, Р. Лозинського, М. Заячука

Перша в Україні кафедра географії була створена на філософському факультеті у 1882-1883 рр.

- А) Київського університету
- Б) Львівського університету
- В) Чернівецького університету
- Г) Тернопільського університету

Справжнім фундатором української географії став академік АН України, організатор першого в Україні науково-дослідного інституту географії і картографії (у Харкові), розстріляний у 1937 р.

- А) Костянтин Воблий
- Б) Валерій Руденко
- В) Степан Рудницький
- Г) Володимир Кубійович

Головний редактор 10-томної «Енциклопедії Українознавства», яка була видана після війни у Франції. Більшу частину життя прожив за межами України, у т.ч. у Польщі, тому що був одним з ініціаторів формування українського національно-визвольного руху і активно діяв і у часи війни.

- А) Костянтин Воблий
- Б) Валерій Руденко
- В) Степан Рудницький
- Г) Володимир Кубійович

Завідуючий у 1933-47 рр. кафедрою економічної географії в Київському університеті, автор одного з перших підручників економічної географії в Україні, розробник схем розміщення продуктивних сил України

- А) Костянтин Воблий
- Б) Валерій Руденко
- В) Степан Рудницький
- Г) Володимир Кубійович

Головні позиції у світі у другій половині XX ст. завойовує

- А) радянська географія
- Б) англо-американська географія
- В) західно-європейська географія
- Г) східно- європейська географія

започатковано концепцію територіальної організації суспільства, яка надалі стала предметом суспільної географії як науки у

- а) 1950-х рр.
- б) 1970-х рр.
- в) 2000-х рр.
- г) 2010-х рр.

У 1970 р. американський географ публікує свою постановочну роботу «Просторова організація суспільства» і вперше обґрунтовує цю категорію як основний предмет науки. Це був

- а) Поль Відаль де ла Блаш
- б) Елізе Реклю
- в) Річард Морілл
- г) Альфред Вебер

Найбільш відомими представниками української тоді ще економічної географії у 50-60-ті роки були

- А) Федір Заставний і Микола Пістун,
- Б) Ярослав Жупанський, Валерій Поповкін, Леонід Руденко, Олександр Топчієв, Олег Шаблій
- В) Володимир Рудницький, Василь Джаман, Володимир Круль, Мирослав Дністрянський
- Г) Олексій Діброва і Максим Паламарчук,

Найбільш відомими представниками української тоді ще економічної географії у 70-80-ті роки були

- А) Федір Заставний і Микола Пістун,
- Б) Ярослав Жупанський, Валерій Поповкін, Леонід Руденко, Олександр Топчієв, Олег Шаблій
- В) Володимир Рудницький, Василь Джаман, Володимир Круль, Мирослав Дністрянський

Г) Олексій Діброва і Максим Паламарчук,

Найбільш відомими представниками української тоді ще економічної географії наприкінці ХХ ст. були

А) Федір Заставний і Микола Пістун,

Б) Ярослав Жупанський, Валерій Поповкін, Леонід Руденко, Олександр Топчієв, Олег Шаблій

В) Володимир Рудницький, Василь Джаман, Володимир Круль, Мирослав Дністрянський

Г) Олексій Діброва і Максим Паламарчук,

Четвертий етап розвитку географії в цілому та суспільної географії зокрема

—

А) Етап переходу від описової географії до географії теоретичної

Б) Етап диференціації географії, а також посиленого розвитку прикладної та конструктивної географії

В) Новітній етап

Г) від зародження географії як науки (V-III ст. до н.е.) і до завершення епохи Великих географічних відкриттів (XVII ст.)

Четвертий етап розвитку географії в цілому та суспільної географії зокрема триває

А) від зародження географії як науки (V-III ст. до н.е.) і до завершення епохи Великих географічних відкриттів (XVII ст.) включно

Б) з середини XVII ст. до останньої чверті XIX ст.

В) близько 100 років, від 1870-х до 1970-х рр.

Г) з 70-х рр. XX ст.

Четвертий етап розвитку географії в цілому та суспільної географії зокрема називають

А) етапом диференціації географії, а також посиленого розвитку прикладної та конструктивної географії.

Б) антично-середньовічним етапом зародження і становлення географічного землеопису

В) етапом землезнавства, етапом переходу від описової географії до географії теоретичної

Г) етапом інформаційної методології та геоінформаційних технологій.

Лекція №3

Методологія суспільної географії

С. А. Мороз (1997) розглядає такі концепції географії:

А) множинна, головна, *системоутворююча*, специфічна, відносна, *просторова*, *впорядкована*, *організована*, *структурна*

Б) загально-пізнавальна; колонізаційна; країнознавча; землезнавча; ландшафтна; хорологічна; конструктивно-пізнавальна; екологічна; соціально-гуманістична.

В) модельна, геосистемна, поелементна, покомпонентна;

Г) елементарна, геосистемна, детермінована, стохастична, ймовірнісна, позитивна, негативна, пряма, зворотна, причинно-наслідкова, саморегулююча

Забезпечує синтетичний підхід в науці, дає методологічні засоби для наукового синтезу

А) Модельна парадигма

Б) *Екологічна парадигма*

В) *Системна парадигма*

Г) Парадигма взаємодії суспільства і природи

Парадигма, що передбачає використання у географічних дослідженнях карт та знімків, а також багато інших моделей — натурних, математичних, логіко-дедуктивних та ін.

А) Парадигма взаємодії суспільства і природи

Б) *Екологічна парадигма*

В) *Системна парадигма*

Г) Модельна парадигма

Одна з сучасних загальнонаукових парадигм, яка зародилася в біологічних науках, потім (з 1920-х років) розвинулась у географії, і на даний час стала надзвичайно популярним загальнонауковим підходом.

А) *Екологічна парадигма*

Б) Модельна парадигма

В) *Системна парадигма*

Г) Парадигма взаємодії суспільства і природи

Парадигма, що базується на твердженні про те, що географія вивчає Землю стосовно людини: «природні особливості Землі не можуть бути поставлені поза тим впливом, який вони мають на спосіб життя людини».

А) Екологічна парадигма

Б) Модельна парадигма

В) Системна парадигма

Г) Парадигма взаємодії суспільства і природи

На початку XX ст заснував школу екології людини

А) Вебер

Б) Гумбольт

В) Мукітанов

Г) К. Зауер

За парадигмою філософа Н. К. Мукітанова суспільство виділяється з природного середовища завдяки своїй діяльності трудовій, духовній, суспільній, демовідтворювальній. Ця парадигма у географії називається

А) діяльнісною

Б) модельною

В) системною

Г) архетипічною

Парадигма, яка наголошує особливу роль людини як носія розуму у подальшому формуванні та розвитку ландшафтної оболонки Землі. Історична функція, а можливо, місія людства, за цією парадигмою, полягає у поступовому перетворенні біосфери — сфери життя у сферу розуму. Ця парадигма у географії називається

А) модельною

Б) ноосферною

В) системною

Г) архетипічною

Сучасний український філософ С. Кримський акцентує специфічну роль духовної життєдіяльності людства і розробляє парадигму, згідно якої у

суспільстві вкоренені певні універсальні соціальні феномени, які являють собою його певний інваріант і не залежать від форм організації суспільства.

Ця парадигма у географії називається

- А) модельною
- Б) ноосферною
- В) системною
- Г) архетипічною

У середині XVII ст. з'являється перший посібник з географії “Всезагальна географія” і позначена перша спроба диференціації географічної науки на математичну, фізичну й політичну. Його автором був

- А) Гумбольт
- Б) Мукітанов
- В) К. Зауер
- Г) Г. Вареній

У XVIII ст. набула поширення концепція географічного детермінізму, яка наголошувала

- А) визначальний вплив природних умов на розвиток суспільства
- Б) географія повинна досліджувати Землю як єдине ціле
- В) природне середовище надає людині певні можливості, а людина сама розумно пристосовується до природи
- Г) середовище лишається відносно стійким, а суспільно-історичний розвиток людства багато в чому непередбачуваний і випадковий

На рубежі XIX-XX ст. французькі географи орієнтувались на регіональний географічний синтез і сповідували

- А) ландшафтну концепцію
- Б) концепцію посибілізму
- В) теорію центральних місць
- Г) теорію штандорту

Школа географії людини

- А) наголошує на посиленні потреби в регіональному підході до економічного і соціального розвитку

Б) розробили *теорію центральних місць* — ідеальну модель розселення, та ввели поняття “центральні місця”

В) пропагує гармонію між способом життя населення та природним середовищем

Г) сформулювали *загальну теорію розміщення виробництва и тандорт*

Німецькі економісти, які аналізуючи розміщення промисловості за витратами виробництва, розробили *теорію и тандорту* розміщення промисловості:

А) В. Айзард та М. Ломоносов

Б) В. Кристаллера і А. Льюша

В) Ф. Шефер та Р. Гартшорн

Г) В. Лаунгардт та А. Вебер

У 1950-х роках була започаткована школа регіональної науки - регіональної географії та економіки. Її фундатор, американський економіст

А) В. Айзард (Ізард),

Б) В. Кристаллер

В) А. Льюш

Г) Р. Гартшорн

У 1930-х роках розробив *теорію центральних місць* — ідеальну модель розселення, та ввів поняття “центральні місця” — міста та сільські поселення, що надають послуги населенню у межах своєї зони обслуговування

А) В. Айзард (Ізард),

Б) В. Кристаллер

В) А. Льюш

Г) Р. Гартшорн